

Uchwała nr 123/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 11 grudnia 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Oława nr XX/109/2019 z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Gminy Oława nr XX/109/2019 z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty — z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Gminy Oława nr XX/109/2019 z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 18 listopada 2019 roku.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Oława — powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) oraz art. 6k ust. 1 pkt 1 i art. 6k ust. 3 w związku z art. 6j ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010), zwanej dalej „u.c.p.g.” — określiła metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami na terenie Gminy oraz ustaliła stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

W uchwale zawarto m.in. następujące regulacje:

„§ 1. Dokonuje się wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, określonej w art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj. w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

§ 2. Ustala się miesięczną stawkę za gospodarowanie nieselektywnie zbieranymi odpadami komunalnymi w wysokości 40,00 zł miesięcznie od mieszkańca zamieszkałego nieruchomość:

- a) od nieruchomości zamieszkałej przez 1 mieszkańca 40,00 zł/miesiąc;
- b) od nieruchomości zamieszkałej przez 2 mieszkańców 80,00 zł/miesiąc;
- c) od nieruchomości zamieszkałej przez 3 mieszkańców 120,00 zł/miesiąc;
- d) od nieruchomości zamieszkałej przez 4 mieszkańców 160,00 zł/miesiąc;
- e) od nieruchomości zamieszkałej przez 5 mieszkańców 200,00 zł/miesiąc;
- f) od nieruchomości zamieszkałej przez 6 i więcej mieszkańców 240,00 zł/miesiąc;

§ 3. 1. Ustala się miesięczną stawkę za gospodarowanie selektywnie zbieranymi odpadami komunalnymi w wysokości 18,00 zł miesięcznie od mieszkańca zamieszkałego nieruchomość.

2. Dokonuje się określenia stawki opłaty za gospodarowanie selektywnie zbieranymi odpadami komunalnymi w taki sposób, że stawka obliczana jest jako iloczyn stawki 18,00 zł i liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość:

- a) od nieruchomości zamieszkałej przez 1 mieszkańca 18,00 zł/miesiąc;
- b) od nieruchomości zamieszkałej przez 2 mieszkańców 36,00 zł/miesiąc;
- c) od nieruchomości zamieszkałej przez 3 mieszkańców 54,00 zł/miesiąc;
- d) od nieruchomości zamieszkałej przez 4 mieszkańców 72,00 zł/miesiąc;
- e) od nieruchomości zamieszkałej przez 5 mieszkańców 90,00 zł/miesiąc;
- f) od nieruchomości zamieszkałej przez 6 i więcej mieszkańców 108,00 zł/miesiąc;”.

Badając uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

W art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) ustawodawca wprowadził zmiany ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które — z wyjątkiem zmian określonych w art. 1 pkt 2 lit. c, pkt 3 i 23 — weszły w życie 6 września 2019 roku. Zgodnie z art. 9 ust. 1 powyższej ustawy rada gminy ma obowiązek dostosowania uchwał wydanych przed dniem jej wejścia w życie na podstawie przepisów dotychczasowych do przepisów ustawy zmienionej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, czyli do 6 września 2020 roku.

Rada Gminy Oława podjęła badaną uchwałę 8 listopada 2019 r., czyli po wejściu w życie ustawy nowelizującej z dnia 19 lipca 2019 r., co oznacza, że ustalając stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi miała obowiązek stosowania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. obowiązkiem właścicieli nieruchomości jest zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. W myśl art. 6k ust. 3 u.c.p.g. rada gminy określa stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1 u.c.p.g. Z kolei art. 6k ust. 4a u.c.p.g. stanowi podstawę do zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Rada Gminy Oława, przyjmując metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, wymienioną w art. 6j ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., czyli iloczyn liczby osób zamieszkujących nieruchomość i stawki ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1 u.c.p.g., powinna zatem ustalić stawkę miesięczną tej opłaty, ustalić stawkę podwyższoną dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów, a w przypadku właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym — zwolnić ich z części opłaty.

W ocenie Kolegium ustalenie przez Radę Gminy Oława w § 2 i § 3 badanej uchwały stawek za gospodarowanie odpadami komunalnymi z podziałem na selektywny i nieselektywny sposób odbioru odpadów świadczy o tym, że organ stanowiący gminy dopuszcza gromadzenie odpadów w sposób nieselektywny, co jest sprzeczne z obowiązkiem nałożonym na właścicieli w art. 5 ust. 3 pkt 1 u.c.p.g., która nie daje wprost podstawy do ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób nieselektywny, tylko zobowiązuje radę gminy do ustalenia podwyższonej stawki dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów (art. 6k ust. 3 u.c.p.g.).

Wskazać również należy, że powołany w podstawie prawnej uchwały art. 6k ust. 1 pkt 1 u.c.p.g. upoważnia radę gminy do działania ściśle tym przepisem wyznaczonego, tj. do wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 u.c.p.g. oraz ustalenia stawki takiej opłaty. Powyższe oznacza, że w przypadku wyboru metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., tj. metody przyjmującej za podstawę obliczenia opłaty liczbę mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, rada powinna ustalić stawkę opłaty odnoszącą się do tej podstawy, tj. do mieszkańca. W § 2 lit. f oraz § 3 ust. 2 lit. f uchwały stawka taka nie została ustalona. W wymienionych regulacjach Rada Gminy „w przypadku nieruchomości zamieszkałej przez 6 i więcej mieszkańców” ustaliła stawkę w wysokości 240 zł i 108 zł miesięcznie. Rada przyjęła zatem regulację, która nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Jej treść nie pozwala na ustalenie — adekwatnej do przyjętej metody obliczania opłaty — stawki opłaty, w sytuacji gdy nieruchomość zamieszkała jest przez 6 i więcej osób.

W istocie powyższe rozwiązanie może oznaczać, że w przypadku zamieszkiwania nieruchomości przez 6 i więcej mieszkańców zastosowano metodę, o której mowa w art. 6j ust. 2 u.c.p.g., tj. ustalono stawkę od gospodarstwa domowego, a w związku z tym jej wysokość nie może przekroczyć wielkości ustalonej w art. 6k ust. 2a pkt 4 u.c.p.g. (5,6% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem).

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2018 r. (M.P. poz. 278), ogłoszonego na podstawie art. 6k ust. 5 u.c.p.g., przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2018 r. wyniósł 1.693,00 zł. W związku z powyższym maksymalna miesięczna stawka opłaty od gospodarstwa domowego nie może przekroczyć 94,80 zł. Rada Gminy w ww. przypadku ustaliła natomiast stawkę w wysokości 108 zł.

Mając powyższe na względzie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Oława przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Zastępca Przewodniczącego Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Marek Głód